

Τίτλος μαθήματος

Ειδικό Εργαστήριο Σχεδιασμού Εσωτερικών Χώρων

Κωδικός μαθήματος:	21ΕΣ201
Ακαδημαϊκό έτος:	2013 –2014
Εξάμηνο διδασκαλίας:	9 ^ο (χειμερινό)
Τύπος μαθήματος:	επιλογή
Επίπεδο μαθήματος:	προπτυχιακό
Διδακτικές μονάδες :	8 ECTS μονάδες

Ώρες διδασκαλίας 4 ώρες /ανά εβδομάδα

Υπεύθυνοι μαθήματος Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Κων/νος Γρίβας (elicon@upatras.gr, kgrivas@upatras.gr)

Διδάσκοντες Ηλίας Κωνσταντόπουλος, Κωνσταντίνος Γρίβας

Ώρες γραφείου Τρίτη και Τετάρτη 10:00π.μ.-7:00 μ.μ.

1. Περιγραφή

Το μάθημα στοχεύει στην κατανόηση της στενής διασύνδεσης ανάμεσα στις φάσεις σύλληψης και μιας κατασκευής, όπως μεσολαβούνται από την συνθετική διαδικασία. Μέσα από τα πολλαπλά επίπεδα επιλογών που ενέχει κάθε φάση, τα αντικείμενα και τα στοιχεία των χώρων που κατοικούμε αποκτούν και φέρουν νοήματα, ενσωματώνοντας ακόμα και πτυχές της ιδιοσυγκρασίας όσων μετέχουν στη διαμόρφωσή τους ή τα χρησιμοποιούν.

Μελετάμε τους τρόπους άρθρωσης των πραγμάτων, επεξεργαζόμαστε τις επιφάνειες τους και δημιουργούμε την υλική τους παράσταση - το μορφοποιημένο αντικείμενο. Η μέθοδος αυτή αποτελεί μία προσπάθεια προσέγγισης του κατασκευασμένου χωρικού αντικειμένου μέσα από την ίδια την υλικότητα του. Η νοηματοδότηση του συνεπώς δεν προκύπτει από κάποια a-priori ιδέα που επιβάλλεται στον χώρο αλλά από την σταδιακή αποκάλυψη της μέσα από την κατασκευαστική διαδικασία, την εντύπωση και ενασχόληση με τον υλικό κόσμο και τις δυνατότητες του.

Στο Ειδικό Εργαστήριο θα διερευνήσουμε την δυνατότητα δημιουργίας χωρικών αντικειμένων με την συν-εξέλιξη δύο κρίσιμων στοιχείων, σε σχέση με την δυναμική επίδραση που έχει πάνω στη μορφή το πλαίσιο αναφοράς/context, δηλαδή η «γεωμετρία» των ανθρώπινων σχέσεων και του περιβάλλοντος χώρου. Τα στοιχεία αυτά είναι α) **οι κόμβοι/joints** (η άρθρωση της εσωτερικής δομής και της συναρμογής των μερών και υλικών), και β) **τα μοτίβα/patterns** (η συγκρότηση επιφανειών με την απόκριση τους σε αμφίδρομες εξωτερικές και εσωτερικές δυνάμεις).

Θα εστιαστούμε στην ανάπτυξη και κατασκευή αντικειμένων και στοιχείων εξοπλισμού του χώρου σε φυσική κλίμακα (1:1), και συγκεκριμένα στη δημιουργία πρότυπων χρηστικών αντικειμένων και επίπλων. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην επιμελημένη κατασκευή και επεξεργασία του ολοκληρωμένου επίπλου-αντικειμένου.

2. Περιεχόμενο του μαθήματος-Ύλη

Το ειδικό εργαστήριο εισάγει τους φοιτητές σε μια σειρά από προβληματισμούς και δεξιότητες που απαιτούνται κατά το λεπτομερή σχεδιασμό μικρής κλίμακας και τις ιδιαιτερότητες της κατασκευής. Το μάθημα εστιάζει στην διαρκή ενασχόληση των φοιτητών με τη χρήση και επεξεργασία πραγματικών υλικών και βασίζεται στην κατασκευή. Ασκήσεις ατομικές γίνονται συζητήσεις-παρουσιάσεις και παρουσιάσεις από τους φοιτητές. Τελειώνει με την κατασκευή των πρωτοτύπων για πραγματικό χώρο.

Αναλυτικά η διάρθρωση των μαθημάτων είναι η εξής:

<i>Μάθημα 1</i>	Εισαγωγή Εισαγωγή στη θεματική του Εργαστηρίου, στους στόχους και στη διαδικασία
<i>Μάθημα 2</i>	Άσκηση 01 Παρουσίαση από τους διδάσκοντες σχετικά με την έννοια της συναρμογής. Κόμβοι, τρόποι συναρμογής υλικών και στοιχείων κατασκευής. Εκφώνηση Άσκησης 01 "συνάντηση" (αναγνώριση κόμβων).
<i>Μάθημα 3</i>	Παρουσίαση Άσκησης 01 Παρουσιάσεις Άσκησης 01. Εκφώνηση Άσκησης 02 "συνάντηση" (κατασκευή κόμβων).
<i>Μάθημα 4</i>	Παρουσίαση Άσκησης 02 Παρουσιάσεις Άσκησης 02. Συζήτηση και βελτιώσεις. Εκφώνηση Άσκησης 03 "πλήθος" (μοτίβα και επανάληψη)
<i>Μάθημα 5</i>	Εργαστήριο Άσκησης 03 Άσκηση 03, Εργαστήριο Άσκησης 3. Έκθεση αποτελεσμάτων.
<i>Μάθημα 6</i>	Συζήτηση Άσκησης 03 Παρουσίαση από τους διδάσκοντες σχετικά με την έννοια των μοτίβων (patterns). Συζήτηση αποτελεσμάτων Άσκησης 03. Εκφώνηση Άσκησης 04 "πλήθος" (κατασκευή μοτίβων)
<i>Μάθημα 7</i>	Παρουσίαση Άσκησης 04 Παρουσιάσεις Άσκησης 04.
<i>Μάθημα 8</i>	Ενδιάμεσες παρουσιάσεις Παρουσιάσεις Ασκήσεων 01 - 04
<i>Μάθημα 9</i>	Εισαγωγή στο κυρίως θέμα Παρουσίαση από τους διδάσκοντες των δεδομένων για το κυρίως θέμα του εργαστηρίου που βασίζεται στην επεξεργασία πρωτοτύπων κατασκευών σε κλίμακα 1:1.
<i>Μάθημα 10</i>	Διορθώσεις Συζήτηση με βάση τις πρώτες ιδέες, τα παραδείγματα αναφοράς και τη συγκρότηση του concept.
<i>Μάθημα 11</i>	Διορθώσεις, Κατασκευή προπλάσμάτων Συζήτηση πάνω στην εξέλιξη των ιδεών με βάση προπλάσματα εργασίας και σκίτσων.
<i>Μάθημα 12</i>	Διορθώσεις, Σχεδιασμός Συζήτηση με βάση τη σχεδιαστική διερεύνηση των προτάσεων.
<i>Μάθημα 13</i>	Διορθώσεις Τελική επεξεργασία εργασιών. Βελτιώσεις στις κατασκευές 1:1
<i>Μάθημα 14</i>	Τελικές Παρουσιάσεις Εργασιών Συζήτηση, αποτίμηση.

3. Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και δεξιότητες

Με την ολοκλήρωση του Ειδικού Εργαστηρίου επιδιώκεται να αποκτήσουν οι φοιτητές τα μεθοδολογικά, εκφραστικά και τεχνικά εργαλεία, σύλληψης, επεξεργασίας και υλοποίησης ιδεών για κατασκευές εσωτερικού χώρου, με τη χρήση απλών υλικών και μορφών. Οι φοιτητές θα δουλέψουν πάνω σε απλές ιδέες χρησιμοποιώντας απλά υλικά (π.χ. ξύλο και παράγωγά του, πλαστικά φύλλα, μεταλλικά φύλλα και διατομές) επιχειρώντας να κατανοήσουν τις εκφραστικές τους δυνατότητες και τη διαδικασίες επεξεργασίας και συναρμογής τους.

Να καταστεί σαφές στους φοιτητές α) η μέθοδος παραγωγής ιδεών που βασίζεται στη συναρμογή και ιδιότητες των υλικών, β) οι παράμετροι που επηρεάζουν την περεταίρω επεξεργασία και ευελιξία εξέλιξης της ιδέας και της μορφής, και γ) οι διαδικασίες για το πέρασμα από την ιδέα στην υλοποίησή της, τα εμπόδια, οι συμβιβασμοί, και οι δυνατότητες.

4. Προαπαιτήσεις

Δεν υπάρχουν προαπαιτήσεις

5. Διδακτικές & μαθησιακές μέθοδοι

Η μέθοδος διδασκαλίας βασίζεται στον πειραματισμό με τα υλικά και τις δυνατότητες συναρμογής τους για την παραγωγή αντικειμένων ή τμημάτων μεγαλύτερων επιφανειών και κατασκευών. Παρ' όλο που οι ασκήσεις είναι ατομικές, αντιμετωπίζονται ως συλλογικό έργο διερεύνησης. Τα αποτελέσματα των προκαταρκτικών ασκήσεων και η έρευνα πάνω στην οποία βασίζονται αποτελούν μια ομαδική «τράπεζα πειραματισμών» που στοχεύει στο να ενημερώσει την περεταίρω εξέλιξη των ολοκληρωμένων σχεδιαστικών και κατασκευαστικών προτάσεων. Μέσα στο εργαστήριο η πρόοδος της δουλειάς γίνεται μέσα από ομαδικές παρουσιάσεις, συζητήσεις και κριτική μέσα από τις οποίες αναδεικνύονται τόσο οι γενικές κατευθύνσεις του εργαστηρίου όσο και οι ιδιαιτερότητες κάθε εργασίας ξεχωριστά. Διαλέξεις και παρουσιάσεις ενημερώνουν θεωρητικά σε θέματα Σχεδιασμού (design).

6. Βοηθήματα & συνιστώμενη βιβλιογραφία

- Ingold, Tim. "Of Blocks and Knots", *Architectural Review* Issue October 2013, (Broader View), pp.26-27
- Naylor, Maxine and Ralph Ball, (2005), *Form Follows Idea: An Introduction to Design Poetics*. London: Black Dog Publishing.
- Bramston, David. *Basics Product Design 01: Idea Searching*. AVA Publishing, 2008
- Cole, Drusilla. *Patterns*. London: Lawrence King, 2007
- Fishel, Catharine. *Mastering Materials, Bindings, and Finishes*. Rockport, 2007
- *Συναθροίσεις*, Αθήνα: Παπασωτηρίου, 2008 (ISBN: 9607182154)
- Χαραλαμπίδου, Θάλεια. *Σχεδιασμός Εσωτερικών Χώρων*. Αθήνα: Ίων, 2012 (Παπασωτηρίου)
- Domus Magazine, all issues
- Θέματα Χώρου + Τεχνών, Αθήνα, (όλα τα τεύχη)

7. Τρόπος Αξιολόγησης/βαθμολόγησης των φοιτητών

Οι φοιτητές αξιολογούνται με τη συμμετοχή και τις επιδόσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια του μαθήματος (χειμερινό εξάμηνο) μέσα από μια σειρά διαδοχικών ασκήσεων/εργασιών αλλά και μέσω της τελικής εργασίας που παραδίδεται στο τέλος του εξαμήνου. Οι τέσσερις (4) πρώτες ασκήσεις αφορούν επιμέρους και προκαταρκτικά στάδια γέννησης και συγκρότησης μιας κατασκευαστικής ιδέας (χωρίς λειτουργία και πρόγραμμα), ενώ στην τελική εργασία οι πρώτοι αυτοί πειραματισμοί ωθούν στη συγκρότηση και επεξεργασία μιας τελικής πρότασης και κατασκευής όπου εντάσσεται σε μια αφήγηση, λειτουργία, και τα δεδομένα του χώρου. Η

τελική εργασία αποτελείται από σχεδιαστικές πινακίδες, έρευνα και κατασκευή σε κλίμακα 1:1.

Η αξιολόγηση θα βασίζεται στα παρακάτω στοιχεία με τα αντίστοιχα ποσοστά βαρύτητας*:

• Ασκήσεις 1-4 (πληρότητα και ποιότητα)	40%
• Τελική Εργασία (πληρότητα και ποιότητα)	60%

**Υπάρχει περίπτωση τα ποσοστά αξιολόγησης να τροποποιηθούν.*